

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Tribunal Poenitentiæ Sev Libri Dvo Prior De Poenitente Ut
Reo Posterior De Confessario Ut Judice**

Stoz, Matthäus

Anno M.DC.LXXXIX.

Quibus auxilijs?

urn:nbn:de:hbz:466:1-37144

gandum, hunc talem sacrilegii scelus in sua propria specie commissurum, etiam seclusa omni humana prohibitione: quia esset gravis irreverentia divini cultus, atque adeo ipsius summi DEI notabilis injuria. Tamb. n. 39. & Lugo D. 16. f. 10. n. 467. ab ipso relatus. Et universum in omnibus peccatis, commissionis & exterritis, in templis commissis Lugo. n. 466. apud Dicast. tr. 8. de panit. D. 9. dub. 8. c. 3. q. 2. n. 657. consentientem, agnoscit aliquam irreverentiam, propter loci sanctitatem, ratione cuius indecens videtur, ut locus divino cultui & obsequio deputatus, convertatur in locum offendendi DEUM: quod ipsum etiam Reginald. n. 41. monet.

62. Hæc de loco, ut sacer est: de eo, ut est publicus, aliud, quod hoc loco tenendum sit, non superest, quamquod ex ista loci conditione nulla in actum specifica malitia refundatur, per sermone: quod addo propter rationem scandalii, hæc enim aetui, si in publico exercetur, saepe supervenire potest, quantumvis alioqui ille si alibi fieret, subinde etiam licitus esset & honestus, sic conjuges si actum matrimonii in publico foro exercent, graviter utique peccarent peccato scandalii, alias non peccatur, si in occulto clam alii matrimonio uterentur. Et huic scandalio obnoxii sunt ferè omnes peccantes publicè, cum sicut ex una ova morbida inficitur totus gressus, ita etiam uno publicè fornicante aut aliud scelus commitente totus populus maculetur, ex cap. sed illud. dist. 45. quod vel maximè in Prelatos jactari potest, qui ex cap. Praecepit II. q. 3. tot mortibus digni sunt,

quot perditonis exempla transmittuntur? Regin. n. 45. Coninch. D. 7. d. 4. n. 22. -

Circumstantia Quibus auxiliis?

63. Dat novam speciem, si in usu talium instrumentorum adsit specialis prohibitiō obligans sub mortali, vel in applicatione talium mediorum appareat specialis aliqua indecentia aut malitia contra aliam specialem virtutem, ut si Sacramentis, v. g. pœnitentiæ, velut medio utaris ad committendum v. g. furtum. Dicast. l.c. n. 667. illa enim est specialis malitia contra religionem, & specialiter in confessione explicanda. Quod universim de quoquaque medio seu instrumento, adferente ex se aliam malitiæ speciem, dicendum est. Idem est, si sacrâ Eucharistâ velut medio abutaris ad exercenda neficia &c.

64. At verò si auxiliator vel concursus peccati sit alius homo, distinctione opus est. Vel enim pœnitens istum alium inducit ad cooperandum suo peccato, vel non? In hoc posteriori casu, proprio ipsius pœnitentis peccato nihil malitiæ novæ accedit, & idcirco non est necessarium, ut pœnitens dicat, an solus fecerit, vel habuerit socios delicti. Suar. D. 22. f. 4. n. 16. Tamb. l. 2. c. 1. §. 10. n. 70. In priori autem casu, quando nimis intercedit induc̄tio alterius personæ, cuius opera ad peccatum perpetrandum quis uititur, qualitas ejusmodi personæ saepe tribuit novam speciem. Tamb. n. 71. v. g. si filium inducas ad suum ipsius parentem inimicum tuum occidendum; tunc enim tua induc̄tio ad hoc homicidium prætermalitiam (scandalum)

dali continet etiam malitiam parricidii contra pietatem. Item si alium voto castitatis obstrictum inducas, ut suis impudicis tabubus te polluat, contrahis malitiam etiam sacrilegii contra religionem, & teneris istam personæ sacræ circumstantiam specialiter explicare: quod intellige, si persona, cuius operā ad peccandum uteris, suum ad tuum peccatum concursum voluntariè præster, & peccet: si enim in eo concursu à peccato, quaunque de causa, excusat, non erit illa personæ circumstantia specialiter explicanda, v.g. si is, cuius operam ad pollutionem in te procurandam adhibes, dormiat, vel in alio simili statu sit, in quo non sit rationis compos. An autem & quomodo numerus personarum, ad concurrendum cum tuo peccato inductarium, sit exponentius, dicetur infra, ubi de scandalo.

65. Tandem in divinationibus non est necesse exprimere, an factæ sint per somnia, aërem, aquam, terram, stellas, carmina & similia, per quæ quis divinavit: hæc enim non mutant speciem. Dian. I. p. tr. 7. R. 46. & 66. Reginald. I. 6. c. 4. n. 114. Bonac. D. 5. q. 5. f. 2. p. 2. §. 3. diff. 1. n. 5. Sanch. I. 2. Mor. c. 38. n. 12. Tamb. I. 2. cap. 2. num. 14. & alii.

66. Quoniam autem divinationes non fiunt, nisi intercedente aliquo pacto cum dæmonie, idcirco videndum, quale hoc sit, implicitum ve explicitum, etsi enim alioqui explicitum ab implicito non videatur differre, quia tamen in pacto explicito semper intervenit actuale cum dæmonie commercium, & promissio ei facta, idcirco etiam videtur continere ma-

R. P. Stoz Trib. Panit.

litiam essentialiter distinctam ab ea, quæ est in pacto implicito; in isto enim nihil istorum reperitur. Unde etiam specialiter in confessione explicandum est, si divinationes fiunt cum expresso pacto cum dæmonie, ut in judiciaria astrologia de eventibus futuris liberis; in chyromantia, & auguriis, quando juxta leges suas fiunt. Tamb. n. 15. & alii. Ceterum divinationes per pactum duntaxat implicitum possunt quandoque excusari à peccato mortali, nempe tunc, cum vel intercedit simplicitas, & ignorantia non crassa & affectata, vel fides certa non adhibetur, sed tantum timor quidam aut suspicio futuri eventus concipitur. Laym. I. 4. tr. 10. c. 3. n. 4. Suar. T. i. derelig. I. 2. de superst. c. 18. n. 6. Sanch. I. 2. c. 38. n. 19. & 21. Et idcirco, qui Ægyptios aut Zingaros, ut vocant, de fortuna sua aut aliorum consulunt, per se peccant quidem mortaliter; si tamen id solius curiositatibus, vel risus, vel joci causâ faciant, ut sit communiter, venialiter tantum. Sanch. n. 20. & 48. & alii.

Circumstantia Cur?

67. Tribuit actui malo malitiam, eamque vel numero vel specie diversam, prout nimis objectum electionis specie vel numero differt à fine. Itaque quando in ipso fine extrinseco reperitur specialis malitia contra aliam distinctam virtutem, ut si sureris propter fornicandum, propter committendum homicidium &c. ejusmodi electio sive furtum duplencia malitiam specie distinctam habet, unam intrinsecam ex proprio objecto, alteram extrinsecam ex fine. Tamb. I. 2. c. 1. §. 11. n. 74. Suar. D. 22. f. 4. n. 8. Reginald.

D

I. 15.